

Տեղ-տեղ խրճիթների դռների առջև դուրս էին բերել եզները, լծում էին արօրը, որ տանեն արտերը հերկելու: Տեղ-տեղ հանդիպում էինք մշակների, որ, մանգաղները թեւքի տակ դրած, դիմում էին դեպի դաշտը: Գործը եւ աշխատասեր գործաւորը զարթել էին միասին:

Եկեղեցու դռանը մենք գտանք մի խումբ ծերունիներ, որոնք նստած էին գերեզմանաքարերի վրայ, ջերմեռանդութեամբ սպասում էին, մինչեւ դռները բաց անեն:

— Ես պետք է գնամ պարոն բժշկապետի մօտ, — ասացի տեր հօրը, — յետոյ կը գամ ժամ:

— Գնացէք, որդի, — ասաց նա, ցոյց տալով վարժապետի սենեակները:

Լուսամուտների թանձր վարագոյրները ցած էին թողած. ես կարծեցի, քնած կը լինեն, բայց ներսից աղօտ լոյս էր երեւում: Ես մօտեցայ նախասենեակի դռանը, սկսեցի բախել: Աւելի սատիկ, քան դռան տախտակները, բաբախում էր իմ սիրտը: Ինչպէ՛ս պետք է հանդիպէի նրան, ինչե՛ր պետք է ասէի նրան: Ճանապարհին, տեր հօր հետ գալու ժամանակ իմ գլխում արդէն պատրաստել էի մի ամբողջ ճառ, բոլորը պետք է կարդայի նրան, որ տեսներ, որ ես այլեւս առաջոյ տգետ Ֆարիատը չեմ, որ ես բաւական զարգացել եմ: Այդ կուրախացներ նրան: Դուռը բացոցեալ, ես դողդողալով ներս մտայ, որպէս դասը լաւ չսերտած աշակերտը մտնում է դասատունը: Նախասենեակում նա գրկեց ինձ: Ես մի բառ անգամ չգտայ նրան ասելու, բոլորը, ինչ որ կազմուել էր իմ գլխում, շփոթեցաւ, մոռացոցեալ սրտիս սաստիկ յուզմունքից: Ես միայն փաթաթեցայ նրա պարանոցին:

Երբ մտանք սենեակը, Ասլանը լուռ նստած էր գրասեղանի մօտ, որի վրայ վառում էին երկու մոմեր եւ լուսաւորում էին այնտեղ թափոած թղթերը: Երեւում էր, որ դրանք եւս, ինձ նման, ամբողջ գիշերը չէին քնել: Ես պատմեցի, թէ ինչպէս անցկացրի իմ գիշերը:

— Այդ ես երեւակայում եմ, — ասաց վարժապետը ծիծաղելով, — տեր հայրը իր աղօթքներով հանգստութիւն չէր տայ քեզ: Նա թէեւ մոլեռանդ է, բայց շատ լաւ մարդ է:

Նա բռնեց իմ ձեռքից, նստեցրեց իր մօտ, մի փոքրիկ հայկական թախտի վրայ, որ ծածկոած էր գեղեցիկ գորգով, որը տեղային ձեռագործութեան արդիւնք էր: Նայում էր իմ երեսին, նայում էր իմ հասակին եւ երկար իմ ձեռքը բաց չէր թողնում իր ափի միջից: Կարծես նոր էր տեսնում ինձ, եւ աշխատում էր միանգամից լրացնել երկար ժամանակների կարօտութիւնը: